

Брюксел, 16 март 2026 г.
(OR. en)

7295/26

Междуинституционално досие:
2025/0262 (COD)

CODEC 439	COWEB 34
NDICI 7	ELARG 34
DEVGEN 46	MAMA 65
RELEX 357	MOG 71
ACP 24	GLOBAL GATEWAY 21
COAFR 66	FIN 413
COASI 45	ECOFIN 338
COEST 206	PE 40
COLAC 35	

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕС) 2021/947 по отношение на повишената ефективност на гаранцията за външна дейност
– Резултати от първото четене в Европейския парламент
(Страсбург, 9 – 12 март 2026 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение¹ бяха осъществени редица неформални контакти между Съвета, Европейския парламент и Комисията с оглед на постигането на споразумение по това предложение на първо четене.

---

¹ ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5.

В този контекст председателите на комисията по външни работи (AFET) David MCALLISTER (EPP, Германия) и на комисията по развитие (DEVE) Barry ANDREWS (Renew, Ирландия) представиха, съответно от името на AFET и DEVE, компромисно изменение (изменение № 18) на посоченото по-горе предложение за регламент, за което David MCALLISTER и Charles GOERENS (Renew, Люксембург) бяха изготвили проект за доклад. Това изменение беше договорено по време на посочените по-горе неформални контакти.

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на пленарното заседание от 10 март 2026 г. компромисното изменение (изменение № 18) на посоченото по-горе предложение за регламент беше прието. Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка².

Позицията на Парламента отразява предварително договореното между институциите. Ето защо Съветът следва да може да одобри позицията на Парламента.

Така актът ще бъде приет с формулировката, съответстваща на позицията на Европейския парламент.

---

² Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са отбелязани с *получер курсив*. Заличеният текст е отбелязан със символа „■“.

P10_TA(2026)0059

Повишена ефективност на гаранцията за външна дейност

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 10 март 2026 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 2021/947 по отношение на повишената ефективност на гаранцията за външна дейност (COM(2025)0262 – C10-0107/2025 – 2025/0262(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2025)0262),
  - като взе предвид член 294, параграф 2 и членове 209 и 212 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C10-0107/2025),
  - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентните комисии съгласно член 75, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 4 февруари 2026 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид член 60 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид съвместните разисквания на комисията по външни работи и на комисията по развитие в съответствие с член 59 от Правилника за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по външни работи и комисията по развитие (A10-0221/2025),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
  2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
  3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 10 март 2026 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2026/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/947 по отношение на повишената ефективност на гаранцията за външна дейност

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 209 и 212 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

---

¹ Позиция на Европейския парламент от 10 март 2026 г.

като имат предвид, че:

- (1) *Инструментите на Съюза за външно финансиране, включително Европейският фонд за устойчиво развитие плюс (ЕФУР+), създаден с Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета², продължават да се ръководят от целите и принципите на външната дейност на Съюза, установени в член 3, параграф 5 и членове 8 и 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), както и в политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие, установена в член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Мерките за повишаване на ефективността на гаранцията за външна дейност, създадена с Регламент (ЕС) 2021/947 (наричана по-нататък „гаранцията за външна дейност“) следва да се прилагат по начин, който напълно съответства на тези цели и принципи, като същевременно се гарантира съответствие между политиките на Съюза и собствените приоритети на държавите партньори.*
- (2) Глобалният геополитически и геоикономически контекст изисква Съюзът да потвърди ангажимента си за установяване на взаимноизгодни партньорства с държавите партньори, *включително ангажимента си за консолидиране на демократичните институции, укрепване на регионалната стабилност и сигурност, справяне с предизвикателствата, свързани с миграцията, насърчаване на човешкото развитие, диверсифициране на веригите на доставки, поддържане на основания на правила международен ред и справяне с последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна.*

---

² Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (3) *Съюзът и неговите държави членки заедно продължават да бъдат най-големите доставчици на официална помощ за развитие в света и поради това техните стратегически амбиции и действия се нуждаят от силна видимост. Като част от подхода „Екип Европа“ политиките за международно сътрудничество на Съюза и тези на неговите държави членки следва да се допълват взаимно, за да се повишат ефективността, въздействието и добавената стойност на колективната им помощ и да се допринесе за повишаване на осведомеността и видимостта на действията на Съюза и неговите държави членки в държавите партньори.*
- (4) В доклада на Драги от 2024 г. за бъдещето на европейската конкурентоспособност се препоръчва да се осигури по-голямо участие на частния сектор и да се намалят прекомерните външни зависимости чрез осигуряване на доставки на суровини, чиста енергия, устойчиви транспортни горива и чисти технологии от цял свят, и чрез осъвременяване и използване на стратегията Global Gateway, определена в съвместното съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка от 1 декември 2021 г., озаглавено „Global Gateway“ (наричана по-нататък „Global Gateway“), както и на плановете за растеж на държавите, обхванати от процеса на разширяване, **и на всеобхватните партньорства със съседните страни**, които изискват допълнителни ресурси.

■

- (5) ЕФУР+ и по-специално неговата бюджетна гаранция, компонент на гаранцията за външна дейност, е важен финансов инструмент на Съюза за постигане на целите на Global Gateway и стратегическите инвестиции. Повишаването на ефективността на гаранцията за външна дейност ще освободи финансиране за приоритетите на Съюза в областта на външната дейност, включително евентуално разширяване на Global Gateway, *като същевременно се възприеме диференциран, специфичен за контекста подход към държавите партньори, особено тези, за които е установено, че са засегнати от нестабилност или конфликт, към най-слабо развитите държави и силно задлъжнелите бедни държави.*
- (6) *Като се вземат предвид рисковете от чуждестранно влияние и конкуриращи се инициативи, при прилагането на ЕФУР+ следва да се обърне внимание на това да се гарантира, че Съюзът предоставя подкрепа по линия на гаранцията за външна дейност само за операции, които са в съответствие с ценностите и интересите на Съюза и гарантират еднакви условия на конкуренция и лоялна конкуренция за дружествата от Съюза.*
- (7) ЕФУР+ е изправен пред много голямо търсене от страна на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други финансови институции в областта на развитието, както се потвърждава от оценката на Комисията на инструментите за външно финансиране за многогодишните финансови рамки за периода 2014—2020 г. и за периода 2021—2027 г.

- (8) Гаранционното покритие на ЕФУР+ може да бъде увеличавано до 2027 г. чрез използване на излишъци от Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР), създаден с Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета³, и чрез по-ефективно използване на бюджетната гаранция на Съюза, като се намали отговорността на Съюза от 65 % на 60 % по изключителния специален инвестиционен прозорец на ЕИБ за операции с държавни контрагенти и нетърговски контрагенти на поддържавно равнище. Това намаляване на отговорността ще влезе в сила едва след изменение на съответното гаранционно споразумение между Комисията и ЕИБ. Прехвърлянето на излишъците от по-ранни инструменти в полза на ЕФУР+ следва да не засяга преговорите по многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г.
- (9) Насочването на излишъците по гаранциите от ЕФУР към провизирането на ЕФУР+, считано от 31 декември 2024 г., изисква дерогация от член 216, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета⁴.
- (10) ***В интерес на балансираната и приобщаваща външна дейност, която отразява по-широките геополитически ангажименти на Съюза, заделянето на излишъците от гаранцията от ЕФУР за провизиране на ЕФУР+ следва да балансира финансирането между всички отговарящи на условията за финансиране региони, както е заложено във финансовите географски пакети, определени в Регламент (ЕС) 2021/947, и по-специално с минималните суми, разпределени по географски програми, определени в член 6, параграф 2, буква а) от посочения регламент.***

---

³ Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета от 26 септември 2017 г. за създаване на Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР), гаранция от ЕФУР и Гаранционен фонд на ЕФУР (ОВ L 249, 27.9.2017 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

⁴ Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (11) Разрешаването средствата по гаранцията от ЕФУР+ да се използват за плащания при искания за плащане по гаранцията от ЕФУР, считано от 31 декември 2024 г., изисква дерогация от член 214, параграф 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
- (12) Капацитетът на ЕИБ, ЕБВР и финансовите институции в областта на развитието за ефективно използване на допълнителните ресурси следва да се увеличи чрез опростяване на рамката за операции за смесено финансиране, консолидиране на споразуменията за гаранции и техническа помощ с един и същ партньор по изпълнението и намаляване честотата на финансовото отчитане от задължение за отчитане веднъж на тримесечие на задължение за отчитане два пъти годишно.
Опростяването е от съществено значение за мобилизирането на частни инвестиции в голям мащаб, увеличаването на ливъриджа на средствата от Съюза и създаването на предсказуема среда за частните партньори, желаещи да инвестират съвместно в устойчиво развитие.
- (13) Освен това с цел опростяване следва да бъде премахнато задължението на партньорите по изпълнението за одит на информацията за отделните операции по гаранционните споразумения, която партньорите по изпълнението трябва да предоставят в годишните си доклади до Комисията, тъй като това не се изисква от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

- (14) *Ефикасността и опростяването следва да бъдат придружени от подходяща прозрачност и отчетност в съответствие със задълженията на Комисията за докладване пред бюджетния орган съгласно член 41, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2021/947, включително ясна информация за резултатите от ЕФУР и ЕФУР+, за ливъриджа на средствата, разпределението на средствата за програми и проекти, установените общи излишъци и дефицити, произхода на излишъците и сумите, предложени за преразпределение. Комисията следва да предоставя ясни и редовни отчети относно допълняемостта на операциите по ЕФУР+, включително доказателства, че подкрепяните портфейли имат по-висок рисков профил от сравнимите обичайни инвестиционни дейности на партньорите по изпълнението.*
- (15) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно повишаване на ангажираността на Съюза с държавите партньори и намаляване на прекомерните му външни зависимости, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради мащаба и последиците от действието, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Изменения на Регламент (ЕС) 2021/947

Регламент (ЕС) 2021/947 се изменя, както следва:

1) В член 30 параграф 4 се заменя със следното:

„4. Чрез дерогация от член 212, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета* възстановените средства и приходите, генерирани от финансов инструмент, създаден с настоящия регламент, се вписват в първоначалния бюджетен ред след приспадане на разноските и таксите за управление.

Чрез дерогация от член 216, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всеки излишък от провизиите за гаранцията от ЕФУР съгласно Регламент (ЕС) 2017/1601, отчетен през 2025 г., 2026 г. и 2027 г. в работния документ, приложен към проектобюджета в съответствие с член 41, параграф 5, буква з) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, се използва за провизиране на подкрепената от ЕФУР+ бюджетна гаранция.

Ресурсите, посочени в първата и втората алинеи от настоящия параграф, се считат за вътрешни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

---

* Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).“

2) В член 31, параграф 8 се добавя следната алинея:

„Чрез дерогация от член 214, параграф 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 ресурсите на ЕФУР+, свързани с провизирането на подкрепената от ЕФУР+ бюджетна гаранция, и посочени в член 214, параграф 4, първа алинея, букви б) и г) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, се използват за плащанията при искания за плащане *в размер над 10 милиона евро* по гаранцията от ЕФУР, през **2025 г., 2026 г. и 2027 г.**“

3) В член 36, параграф 1 втора алинея се заменя със следното:

„ЕИБ има изключителните права за операции с държавни контрагенти и нетърговски контрагенти на поддържавно равнище в рамките на изключителния специален инвестиционен прозорец. В рамките на изключителния специален инвестиционен прозорец приносът на собствените ресурси се разбира като поемането на остатъчен риск, а гаранцията от ЕС покрива 60 % от общата сума, изплатена и гарантирана по линия на операциите на ЕИБ по финансиране, минус възстановените суми, плюс всички свързани с тях суми.“

4) В член 38 параграф 6 се заличава.

Член 2

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател
